

N:o 181.

Af herr **J. A. Johansson** i Bastholmen, om ändrad lydelse af § 82 i gällande väglag.

Vid tillämpning af väglagen af den 23 oktober 1891 har, beträffande den del af landet, som jag representerar, eller Lane och Stångenäs härad af Göteborgs och Bohus län, det fall inträffat, att Konungens befallningshafvande — enligt min uppfattning i strid med stadgandet i 2:dra stycket af 5 § i nämnda lag — förordnat att Lane härad skall för sig utgöra ett väghållningsdistrikt, oakadt sedan äldre tider Sunnarvikens fögderi varit indeladt till ett väghållningsdistrikt i afseende på allmänna landsvägarne inom fögderiet, och detta förhållande var faktum vid den tid, då denna lag trädde i kraft. Det kan ju vara möjligt, att liknande fall inträffat i andra delar af landet, men under alla omständigheter anser jag det nu omnämnda fallet tillräckligt manande till en förändring af väglagen i sådant syfte, att bestående förhållanden *icke* rubbas eller tillintetgöras, synnerligast då, såsom i ofvanuppgifna fråga är fallet, den ena parten af de väghållningsskyldige gör en betydande vinst på den andras bekostnad.

I afseende härpå torde det tillåtas mig upplysa, att, enligt uppgifter från ortens länsmän samt fjerdings- och nämndemän, af den inom Lane härad löpande allmänna landsvägen, som utgör 2,9 nymil, 1,2 nymil, eller nära hälften, förut fallit på hemmanen inom Bro och Brastads socknar af Stångenäs härad till underhåll, hvaraf, på grund af Konungens befallningshafvandes beslut i frågan, skulle följa, att Lane härads väghållare blefve så oskäligt betungade, att den tiondedel af underhållskostnaden, som staten, enligt nämnda lag skall betala, icke på långt när försloge att betäcka den härigenom uppkommande förlusten. Lane härads väghållningsskyldige invånare skulle, om lagen finge tillämpas enligt Konungens befallningshafvandes i Göte-

borgs och Bohus län mening, icke allenast beröfvas denna af lagstiftarne alla väghållningsskyldige i hela riket tillförsäkrade förmån, utan derjemte belastas med en ny, stor väghållningsbörd — och den nya väglagen komme att blifva anledning till en stor orättvisa och en källa för ständigt missnöje.

Utan att inlåta mig på utredning af de synnerligen gynsamma förhållanden, som för den andra parten, Stångenäs härad, genom ofta nämnda embetsåtgärd inträda, vill jag låta det nu sagda vara, enligt min tanke, ett talande bevis för nödvändigheten att söka förekomma dylika oegentligheter.

Uti ofvannämnda andra stycket af 5 § väglagen är stadgadt följande, som jag tillåter mig ordagrant upprepa:

»Är vid den tid, då denna lag träder i kraft, häradet deladt i två eller flera väghållningsdistrikt, eller äro två eller flera härad eller delar deraf då förenade till ett distrikt, må dervid förblifva.»

Enligt min uppfattning af detta, nu citerade stadgande, borde det hafva sålunda tillämpats af Konungens befallningshafvande, att den vid lagens i kraft trädande befintliga indelning af väghållningsskyldigheten beträffande allmänna landsvägen inom Sunnarvikens fögderi icke kunnat af nämnda myndighet förändras.

Hvad väglagen stadgar i dess 82 §, som jag jemväl tager mig friheten ordagrant upprepa, nemligen:

»Efter denna lags utfärdande åligger Konungens befallningshafvande, hvar för sitt län, att, efter de väghållningsskyldiges hörande, besluta, huru vida delning af härad i särskilda väghållningsdistrikt bör ega rum, eller väghållningsdistrikt må omfatta större område, än ett härad,»

anser jag icke kunna upphäfva förut citerade bestämmelsen i 5 paragrafens andra stycke derom, att då delar af häraden förut och vid lagens trädande i kraft varit förenade till ett distrikt, det må dervid förblifva; och då det är ett faktum, att delar af Stångenäs och Lane häraden från äldre tid och vid lagens trädande i kraft, varit förenade till ett distrikt, beträffande underhållsskyldigheten af allmänna landsvägen inom Sunnarvikens fögderi, hade det, enligt min åsigt, icke tillkommit Konungens befallningshafvande att rubba detta förhållande, utan låta det enligt § 5 dervid förblifva.

Såsom det nu emellertid inträffat, anser jag, på sätt jag ofvan påpekat, det vara fara för rätta tillämpningen af vår nya väglag, beroende på affattningen af hit hörande paragrafer; i följd hvaraf jag finner mig uppmanad, att i densamma söka sådan ändring, att bestämmelsen i 5 paragrafens andra stycke icke må kunna tillintetgöras af stadgandet i 82 §; och som jag trott meningen i sistnämnda lagrum vara den, att Konungens befallningshafvandes beslutanderätt endast afser att ordna hvad som förut icke blifvit ordnad, men icke att ingripa i bestående förhållanden — såsom då delar af

olika härad äro förenade till väghållningsskyldighet inom ettdera häradet af allmän väg; — så föranlåtes jag, under antagande att denna min åsigt är riktig — till förekommande af missförstånd vid tillämpningen af nya väglagen, och till förebyggande af de orättvisor och förluster, som derigenom, enligt hvad här ofvan påpekats, kunde komma att uppstå — härigenom vördsam samt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att § 82 i väglagen af den 23 oktober 1891 måtta erhålla följande, förändrade lydelse:

»Efter denna lags utfärdande åligger Konungens befallningshafvande, hvar för sitt län, att, efter de väghållningsskyldiges hörande, besluta, huru vida delning af härad i särskilda väghållningsdistrikt bör ega rum, eller väghållningsdistrikt må omfatta större område än ett härad; dock må denna Konungens befallningshafvandes befogethet icke sträcka sig derhän, att förut, vid lagens trädande i kraft, befintliga förhållanden, att härad eller delar af härad äro förenade till väghållningsskyldighet af allmän väg, kunna ändras, utan att dervid må förblifva, för så vidt samtliga vederbörande om ändring icke sig förena.»

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1893.

J. A. Johansson,
från Bohuslän.